

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-ASPÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Csapó-u. 12. (Bejárat a Nagytemplomtól felől.)
 Telefon 330.

Előfizetési helyben, házhoz hordva:
 Egész évre . 12.- kor. Negyedévre . . 3.- kor.
 Félévre 6.- kor. Egy hónap . . . 1.- kor.
 Egyes szám ára 4 fillér.

Előfizetési ár vidékre, postán küldve:
 Egész évre . 18.- kor. Negyedévre . . 4.50 kor.
 Félévre 9.- kor. Egy hónap . . . 1.50 kor.
 Egyes szám ára 6 fillér.

Hirdetések felvételnek
 a kiadóhivatalban:
 Horovitz Zsigmond papírüzletében
 Piac-utca 12. — Telefon : 330.

Közállapotaink.

Szinte megcsap Bennünket Madach északi sarkának a hideg, borzongó, viaszgatalan szele. Mintha egy kihűlt föld korongján állnánk, amelynek csak néhány eszkimója siránkozik fogvacogva több foka és kevesebb hus-spekuláns után. Olyan kihalt, melegség és minden remény nélkül való a jelen Magyarország egész társadalmi és politikai közléte.

Volt idő, hogy vébe, lángba voltunk borítva, de az is tette tüzelte az országot. Gyujtott Rákóczi, Kossuth, tanácsolt Deák, de ma csak husz millió egyforma ember él Magyarországon, akik közül egy fejjel se tud kimagaslani senki. Amit magunk körül látunk a falmon: üzleti kapzsiság, piszkos önérdék, tisztességtelen gazdagodás, panama, országárulás.

Afféle kabaré-korszakot élünk, minden erkölcsi tartalom nélkül, ahol az emberek egyik része mulat, a másik sir. Néhány ezer ember gondtalan és jó életet szerzett magának sok millió éhező, nyomorban sanyol ember rovására. Az

egész és egyetlen cél: a gazdagodás, a könnyű és henye élet. Ez után fut mindenki, ez az egyetlen nemzeti gondolat ma, amiért érdemes küzdeni. Minden ország közszellemét a kormányzat irányítja. Olyan a nemzet egész léte, amelyen vezető férfiaié. Ezt az igazságot látjuk klasszikusan kidomborodva Magyarország mai szomorú közéletében.

Csak úgy sorakoznak egymásután a megdöbbentő jelenségek, hogy itt minden vezetésre hivatott és valamelyes vezérző polcra vergődött ember csak a saját piszkos, önös érdekei után fut. Ahol nem lehet valami „fókát” fölhasználni a mai magyar társadalmi és politikai élet vezér-eszkimóinak, oda az orrukat se dugják.

A magyar delegáció ülésén, ahol az éhező népmilliók véréből és vagyonáról van szó, ma összesen tizenhárom delegátus jelent meg. Azok is ásitoznak és unatkoznak. A kaszinó-kártyapartiera gondolnak, ha ugyan nem valami zsiros koncesszió forog a fejükben. Idegesen szavaznak meg mindent és boszantja őket az esetleg akadémikus-

kodó ellenzéki hang, hogy ezeken az unalmas dolgokon mielőbb tul legyenek.

A magyar képviselőházban pedig olyan hosszú és kínos szünet után, mikor már szinte felháborító ennek az országgyűlésnek a kárhuzatos tétlensége, végre összeülnek egy rövid gyűlésre és kitűnik, hogy a Ház határozatképtelen. A képviselő urak lusták ilyen fölösleges haszonnélküli ceremóniákra összejönni, mikor az alatt az idő alatt jövedelmező gseft után lehet nézni. Mert ma csak az az elv: „nézzünk azután, amiből (jól) élünk!”

Az igazságügyminiszternél kézzel-lábbal tiltakoznak a készülő új polgári perrendtartás olyan intézkedései ellen, amelyek a fiskálisok kezéből kiütnék a hasznot.

Silány szellem pusztítja ma irtózatosan a magyar közéletet. Ennek tulajdonítható az általános nyomor, mert ahol az aranyborjú imádta a legfőbb nemzeti ideál és a hatalom megtartása az egyetlen kormányzati cél, az olyan országban csak pusztulás, nyomor lehet a népek sorsa.

Téli kabátot kendénél (Piacz 55. sz.) vegyen.

A vöröshaju nevelőnő.

Ita : Sigurd (A. of. Hedenstjerna.)

Alm Lujza kisasszony fiatal volt, fiatalabb a legtöbb leánynál, mert annyira fiatal volt, hogy hitt a férfiaknak s ezt manapság már nem igen teszik a leányok.

Ha az ember titkos jegyet akar velük váltani, akkor még csak lehet velük csevegni a dologról, mert egy titkos vőlegény még mindig többet ér, mint semilyen. De ilyenkor roppant takarékosak a csókjaikkal és öleléseikkel. Igaz, néha hevesebbek, sőt szenvedélyesebbek és bőkezűek, de ilyenkor — mindig ott áll az ajtó mögött egy vén nagybácsi, egy nagynéne, egy varrónő, vagy egy órásság, aki felhuzni jött az órákat. Ezt a titkos ara nagyon jól tudja, de most adta a kétségbeesettet, vizözönt fakaszt mindkét szeméből, görcsöket kap és sóhajtoz:

— Oh, Adolf, tönkretetted a jóhirnevet!

Mivel pedig egy fiatal, ártatlan leány jóhírneve olyan, hogy azt csak maga a tönkretevő állíthatja helyre, ezért barátaim, gyakran elfordul, hogy az ilyen titkos eljegyzés, melyet az ember néhány színházi jeggyel, vagy a legrosszabb esetben egy szép prémekarmantyuval vélt elintézni, olyan

ötfelvonásos drámára fajul, melynek utolsó felvonása hatszobás lakásban játszik.

De Alm Lujza kisasszony nem ebből a fajtájából való volt a leányoknak. Lührmann törvényszéki jegyzővel való viszonyáról nem szólt senkinek, csak az urisnénnek, a holdnak és az anygalkának, ezeknek is csak este, mikor lepihent, tűzvörös haján a hófehér főkötővel és szeplős kezét összetéve a paplan felett. Pedig öreg, tapasztalt és tiszteltreméltó nagynénék hamis kontyval és erkölcsös elvekkal szép számban járta-keltek a házban, de Lujza kisasszonynak egyszer sem jutott eszébe, hogy egyiküknek karját megcsipje s csak ennyit is mondjon:

— Néném, ha szolgálatot akarsz tenni Lujzádnak, vedd kezébe a gyertyát s nyiss be ma este hét óra husz perckor a kis vörös szobába.

Szegény Lujza kisasszony! Akkortáiban még annyira zöld volt!

És úgy történt, ahogy már történni szokott. A jegyző lakóhelyét cserélt s persze arát is és mikor áthelyezték valami más járásba, ugyanabba a játékba kezdett a járásbíró leányával s szentül meg volt győződve, hogy most is megmenekül egy csomó tört eskü, egy hamis aranyóralánc és Runeberg-összes műveinek diszkiadása árán.

Csak hogy ebből semmi sem lett, mert mikor egy este a leánnyal a sötét szalóiban ült s a női szemben visszatükröző menyországgró, holtig tartó szerelemről s egyéb ily ostobaságról beszélt, belépett a leány öccse, Willy, meglátta őket, gyorsan visszament a lakószobába s így szólt anyjához:

— Mama, ugy-e Emma csak tegnap kapott új ruhát?

— Igenis, fiacskám.
 — Na nézd! Most Lührmann bácsi ott ül nála s megint mértéket vesz. Épen a dereka körül, ugy, mint a varrónő.

A jegyző tehát meg volt fogva, nyilvánosan eljegyezte magát s nemsokára rá megnősült, nagyon megnősült s lett belőle aljárásbíró, majd járásbíró, öt skrofulás leány apja s kenyéradója egy nevelőnőnek.

A nevelőnőt Emma asszony fogadta fel akkor, mikor a bíró szomszéd városban járt. Mikor Themis fáradt szolgája hazatérték békét, hintaszéket, friss kalácsot és családi boldogságot akart élvezni, akkor a szoba sarkából kilépett néhány rőt kék Viktória-szövet, egy vörös sörény és egy fehér arc. Ha az alak egy hajó fedélzetén, vagy egy francia alkonzul villájának terraszán ült volna, könnyen a trikolornak tart-

Egy női-kosztüme angol kelme 9 frt.
 3 méter szövet egy férfi öltönyre . . . 5 frt.
 Tiszta selyem női blouz 5 frt.
 Divatos gyapjuszövet női blouz 3—3.50-ig.
 1 évtől 3 évesig gyermekruha 1 frt.

Kérem a címre ügyelni.

Brüll Zsigmond

Csapó-u.
 19. sz.

Dusan felszerelt kész női ruha, leányka ruha, pongyola, blouz és női szövet üzlete megnyitott, hol a t. közönség a legizlése-

sebb dolgokat **olcsó szabott ár mellett** szerezheti be.

A nép nehezen tud tisztítani fölfele. De ha megmozdul haragja, akkor a gondviselés rendszerint vezért is ad számára, aki a forradalmi tisztítás terén vezet.

Félő, hogy az elhagyott, elnyomott, nyomorban tengő magyar nép ma holnap talpra áll, erőszakosan szerezni egy vezért magának.

Benyújtották az indemnitást.

A képviselőház ülése.

A „nemzeti munka“ tegnap nagyon dőcögve indult meg. Ma nem folytatódott nagyobb élénkséggel. Az a fejmosás, amelyet Hieronymi végzett tegnap este a Lloyd-klubban, nem sok eredménnyel járt és a Ház határozatképessége ma is nagyon kétséges volt. Nagyobb érdeklődést az a hír keltett, hogy a kormány ma benyújtja az indemnitási javaslatot, miután bizonyos abban, hogy a költségvetést ebben az esztendőben már nem lehet elintézni.

Berzeviczy Albert elnök negyed 11 órakor nyitja meg az ülést.

Hitelesítik a múlt ülés jegyzőkönyvét. Elnök bemutatja az irományokat és kérvényeket.

Az indemnitás.

Lukács László pénzügyminiszter beteszti a jövő év első négy hónapjára szóló indemnitási javaslatot.

Törvényjavaslat

az 1911. év első négy hónapjában viselendő közterhekről és fedezendő állami kiadásokról.

1. §.

Az 1910. évben viselendő közterhekről és fedezendő állami kiadásokról szóló 1910. évi III. t.-cikk 1. és 2. szakaszában foglalt határozatoknak hatálya 1911. évi április hó végéig kiterjesztetik azaz, hogy minden a jelen törvényvel adott felhatalmazás alapján teendő kiadás az 1911. évi költségvetés keretébe lesz beillesztendő.

2. §.

A mezőgazdasági szeszfőzdeknek az

1899. évi XXIV. t.-cikk 1. §-a alapján az 1909—1910-iki és az 1910—1911-iki termelési időszakban termelt és a kisebbik adótétel alá eső alkohol után járó jutalmak felerésze az ugyanazon termelési időszakokban az 1908. XXVIII. t.-cikk 88. §-a alapján járó kártalanítás, illetve megváltás fedezésére fordítandó s e jutalmaknak csak másik felerésze utalványozandó ki az igényjogosult mezőgazdasági szeszfőzdek részére.

3. §.

Ez a törvény 1911. évi január 1. napján lép életbe, de hatálya az 1911. évi állami költségvetésről szóló törvény életbelépésével megszűnik. Végrehajtásával a pénzügyminiszter bízatik meg.

A Ház elrendeli a javaslat kinyomatását és a pénzügyi bizottsághoz utasítja.

A vicinálisok.

Ezen a Ház harmadszori olvasásában is elfogadja a tegnap megszavazott vicinális törvényjavaslatokat, amelyeket átküldenek a főrendiházhoz.

A polgári perrendtartás.

Elnök: Következik a polgári perrendtartás tárgyalásának folytatása. Következik? Zsilinszky István jegyző: Horváth Gyula!

Polónyi Géza: Nem lehet, a házszabályok szerint most egy ellene följelentéssel szónok következnek.

Elnök: Ki következik ellene?

Zsilinszky István jegyző: Simonyi Semadam Sándor!

Simonyi-Semadam Sándor: Csak beszéljen, Horváth, ha már felállt!

Horváth Gyula a Kossuth-párt nevében kijelenti, hogy a javaslatnál eltekint a pártpolitikai szempontoktól és a javaslatot elfogadja, mert arra valóban szükség van.

Hosszasan foglalkozik a 32. §-sal. Külön jog ez a modern dolog. Ezt akarják a kereskedők nem a bíróságot vagy a nemesiséget, mert ebből olyan vagyoni előny származik...

Gál Sándor: ... amelylyel a bíróságot is meg lehet szerezni! (Zajos derűtség és taps.)

Simonyi-Semadam Sándor: A bíraskodás lassu, mert kevés a bíró. A bírónak annyi a dolga, hogy hivatalos óráin kívül is kell dolgoznia.

Beszédét azzal fejezi be, hogy most még nem tudja, pártja a javaslat mellett,

vagy ellene foglal-e állást, mert az attól függ, hogy felhozott aggályai mennyiben találnak megértségre. (Helyeslés balról.)

Közgazdasági kérdések.

A kamara közgyűlése.

A kereskedelmi és iparkamara tegnap tartotta ez évben ötödik közgyűlését Szent-Királyi Tivadar elnöke alatt. A gazdag tárgysorozatból a következőket emeljük ki.

A husdrágaság.

Az elnöki előterjesztések során Szávay Gyula titkár jelentést tesz a kamarának a kereskedelmi miniszter előtt tisztelgéséről. A husdrágaság kérdésében mindent megtett a kamara, amit az ipar-kereskedelemben általában a közfogyasztás érdekei védelmére tehetett.

A perrendtartás.

A polgári perrendtartás sérelmes rendelkezéseivel szemben utolsó kísérletül az összes kamarák és keresk. érdekképviselők még egy együttes memorandumban fordultak a kormányhoz és ezt minden orsz. képviselőnek is megküldötték.

A debreceni iparosház keretében tanoncotthon segélyezését a kereskedelemügyi miniszter ur kilátásba helyezte.

Vasuti ügyek.

A kassa—debrecen—arad—temesvári közvetlen vasuti összeköttetés kérdéséről készített tanulmányt a vonal érdekességét képező kamarák és törvényhatóságokhoz megküldötték s a beérkező válaszokhoz képest az érdekeltségek képviseletével annak idején értekezletet fog tartani.

A berni személy és podgyász fuvarozási nemzetközi szerződés kötelékébe Magyarország belépése tárgyában a kamara összegyűjtött kívánságait és észrevételeit a kormánynyal közölte.

hatta volna az ember. Most azonban Emma asszony így mondotta be:

— A férjem... Alm Lujza kisasszony, a mi új tanítónőnk.

Egy viharezett férfi sok mindenre képes. Mint lelkes, kihirdeti a volt kedvesének s a maga vetélytársának házasságát, mint vőfély fiatalkori szerelmének esküvőjén éltetheti a fiatal párt, anélkül, hogy egyetlen izma megrándulna, a legönzellembb szándékkal ellophat egy milliót, de — higgyétek el nekem — páni félelem nélkül nem láthatja gyermekei nevelőnőjének a maga elhagyott és megcsalt szerelmét.

Sohasem tudnám elhinni, hogy Alm Lujza, aki igazán derék leány volt, tudva váltalt állást az árulónál. Őt az asszony fogadta fel, a Lührmann név Svédországban igen gyakori, s ő nem tehette fel, hogy épen az árulóhoz kerül.

Igazi nyomoruság volt. A járásbíró anyyira lesoványodott, hogy mellényei tágan és üresen lógtak le, mint Smith L. O. országgyűlési képviselő ígéretei.

A nevelőnő győtrődött és sirt s étkezés alkalmával úgy tekintett gazdjára, mintha a szágólevest, amelyet amaz evett, tekintetével ricinus-olajjal akarná változtatni.

Az asszony féltékeny lett s olyan arckat vágott, mintha gyomrán egy felnőtt férfi

mazurkát járna frissen élesztett korcsolyával, a gyermekek skrofulái pedig hihetetlen módon virulni és világitani kezdtek.

Talán nem tudom magam kellőképpen kifejezni, de azt szeretném megérteni, hogy az egész család oly boldogtalan volt, mint egy bank felügyelő-tanácsa, melynek legbecsületesebb tagja véletlenül arra vetemedett, hogy az alap- és tartaléktőkét odaajándékozta egy nőismerősének. És mindannyiszor, mikor Lujza rátekintett gazdjára, az volt a látszata, mintha szemrehányást akarna neki tenni, amiért nem ő az anyja az őt hosszú, sovány, skrofulás leánynak.

A múlt év novemberének egy napján aztán a járásbíró találkozott Lujza kisasszonnyal, mikor ez, kezében egy palackkal, épen a gyógyszerházból jött.

— Hogy va—a—an? — kérdezte a járásbíró és elvörösödött.

— Köszönöm, jól... és nemsokára még jobban leszek — szolt mosolyogva Lujza kisasszony és szorosabbra fogta a palack nyakát.

Sőtét sejtetem kezdett derengeni a bíró lelkében. A leány öngyilkos akar lenni — ő miatta.

Ez világos. Azt nem igen tudta megérteni, hogy miképp szerezhetett mérget a palackban, mikor manap még melleseppet is

csak orvosi receptre adnak. De hisz látta kétségbeeseten elszánt tekintetét — s hinnie kellett. Óh, ez borzasztó volt! Mikor este a vacsoránál együtt ültek, úgy vélte, hogy Lujza kisasszony még a szokottnál is szemrehányóbban nézi s mikor a kiss Jenny elmondta az asztali imát s miután egymásnak jóéjt kívántak és Lujza kisasszony kilépett az ajtón, a bíró ép úgy érezte magát, mint mikor kimondta az első halálos ítéletet.

Akkor a gothlandi felsőbíróság abszolút felmentéssel közbelépett, de most...

Hálószobájába menet a bíró egy pillanatra megállt Alm Lujza kisasszony ajtaja előtt. Valóban, ott állt a tükör előtt s palackokkal tett vett. Nagy ég! A bíró lefeküdt és felesége is lefeküdt.

Miután az asszony még mindent megjegyzéseket kockáztatott arról, hogy nevelőnőkkel nem kell úgy bánni, mint hercegnőkkel szokás, hogy a fűszer fogytán van, hogy mellében kezdődő szivbajt érez, hogy senkinek a szalonjában nincs oly kopott butor, mint az övében, hogy Pimpling hadnaggyal, aki legelső kérője volt, semmiesetre sem lett volna ily boldogtalan, hogy a tavaszt aligha fogja túlélni s hogy a bíró akkor elveheti a nevelőnőt, hogyha neki már olyan hölgyek tetszenek, kiknek a feje világít — végre elaludt.

Macha Róbert modern tisztító és műfestő intézete **m e g y i l t.**

A terményhamisítás.

Dr. Rác s. ítár ismertette a mezőgazdasági termények és termékek hamisítására vonatkozó törvény reformálását. Az ez ügyben, minden irányu érdekesség bevonásával tartott szakértekezlet javaslatainak figyelembe vételével a közgyűlés e reformot úgy kívánja, hogy a ma szétszórtan meglévő joganyagunk egységes, modern külföldi jogfejlődéssel lépést tartó törvényre fejlesztesék, mely az élelmiszerek és egyéb oly használati tárgyak forgalmát szabályozza, amelyek használata az emberi egészségre közvetlen vagy közvetve hatással van.

Kívánja azonban a közgyűlés, hogy e rendszabályozás a forgalom lehető legkevesebb korlátozását s megterhelését okozza, hogy egyformán mérjen elbírálásában a törvény minden foglalkozási ággal szemben, végül, hogy a hamisított árut jóhiszeműen vevő és eladó kereskedő a felelősséget visszaháríthassa arra a gyártóra vagy gazdára, aki a hamisítást tényleg elkövette.

A zárt palackok mennyiség tartalmának kötelező megjelölésére vonatkozó miniszteri rendelet érvényének elhalasztását és a forgalmi érdekeket jobban figyelembe részesítő új rendelkezésének kiadását kérte a kamara.

Segédkek balesetbiztosítása.

A kereskedők raktáraiban foglalkozó segédeknek balesetbiztosítási kötelezettség alá bevonását a kamara a munkásbiztosítási törvényvel ellenkezőnek találván, az ellen a kereskedelemügyi minisztertől döntést kér, minthogy a törvény csak a raktárállalatok alkalmazottjairól szól, ilyenül pedig a kereskedők saját áruraktárai nem minősíthetők.

Kiskereskedők védelme.

A magyar-osztrák textil kereskedelmi feltételek konvencióban megállapítása tárgyában Budapesten tartott értekezleten a kamara részt vett és e mozgalomban kiváltképpen érintett detailista textil-kereskedők érdekei védelmére állandóan figyelmet fordít.

De a bíró nem tudott aludni azalatt, míg Lujza kisasszony a maga szobácskájában öngyilkossá lesz.

Mélyen megrendülve hevert ott és dobálta magát, mint a cincérbogár, amely a hátra esett. Végre is győzött a félelem. Kilökött az ágyából, felvette a hálóköntösét, papucsba bujt és odaosont a nevelőnő ajtájához.

A kis mama felébredt s észrevette, hogy egyedül van. Ahán, a hűtelen! Csinos fehér öltözékben aminőt a nap legcsendesebb szakában szokás viselni, kitérte a folyosóra s még látta és hallotta, mikor gyermekeinek atyja e kiáltással:

— Lujza, ennek nem szabad megtörténnie! — feltörte a nevelőnő ajtáját s hálóköntösben és papucsban berohant hozzá:

— Nyomorult! — rikácsolt a kis mama s utána sietett.

Ott benn borzalmas látvány terült szemé elé:

A kandalló tűze mellett Lujza ott térdelt a padlón, borzasztóan dekolletálva, csupán alsószoknyában s fejét be-bemártogatta egy hatalmas mosdóba, mely tele volt sötétszürke lével.

Mellette az asztalkán cédula hevert evvel a felirással:

Csalhatatlan szer, mely a leggyűbös vörös hejat rövid idő alatt szép barnára festi.

Az önkéntesi jeg kiterjesztése.

Dr. Radó fogalmazó ismertette Österreicher Export Verein által az egyéves önkéntesi jog kiterjesztése iránt indított mozgalmat. A kamara közgyűlése ipari és kereskedelmi érdekektől szintén csatlakozik a mozgalomhoz.

A rabipar ellen.

A marosvásárhelyi kamara feiterjesztést intézett a keresk. miniszterhez a csizmadia iparnak a rabipar által okozott károk tárgyában. A közgyűlés csatlakozik a társ-kamara akciójához és kívánja a rabipar kérdésének végleges olyan rendezését, hogy az a már fejlődésben lévő és virágzó iparágaknak ne okozzon káros versenyt.

Az élesztőkeverési tilalom kérdésében a közgyűlés csatlakozik az aradi kamara akciójához s az élesztőipar és a fogyasztó közönség érdekét a keverési tilalom elrendelését kéri.

Városi szabályrendeletek.

Debrecen sz. kir. város építési szabályrendeletének az alaprajzi kötelezettségre és a szobamagasság minimumának megállapítására vonatkozó intézkedéseinek módosítását szükségesnek tartja a közgyűlés, erre vonatkozó javaslatait a szabályrendelet általános revíziója alkalmával fogja megtenni.

Tárgyalta a közgyűlés Debrecen város új közvágóhídi szabályrendeletét. Szükségességnek tartja a vágatáshoz használt felszerelések szaporítását, a jelenlegi vágatási és szemledíjak meghagyását, mert a díjak emelése a husrágaságot okozza. A közvágóhíd felügyelő bizottságába a husiparos érdekeltségnek helyet kér. Kívánja a nagyobb husipar-telepek részére érkező husszállományok szemledíjának méltányos megállapítását. Végül előadó ismertette a múlt közgyűlés óta adott ipari jogi véleményeket, melyekhez a közgyűlés helyeslőleg járult hozzá.

Vásárügyek.

A kisebb községek országainak vásárainak korlátozása tárgyában évek óta arra törekszik a kamara, hogy az országos vásárok száma fölöslegesen ne szaporodjék. Sajnos, hogy meglévő vásárok megszüntetése nagyon nehéz, mert szerzett jogokba ütközik.

Minthogy a kamara ezek szerint új országos vásárok engedélyezéséhez csak különös indokok alapján járulhat, Mándok és Hagymáslapos községek két-két országos vásárainak engedélyezését nem javasolja.

Segélyek és egyebek.

Végül segélyeket szavazott meg a kamara a szalmári kereskedő továbbképző tanfolyamnak, feltételeken egy szolnoki hasonló tanfolyamnak. És tagul lépett be, támogatásul, Az Igartestületek Országos Szövetségébe.

A husrágaság ellen.**Indítvány a közgyűlés előtt.**

A husrágaság kérdése ma már annyira szorongató, hogy nemcsak a legszegényebb néposztály, nemcsak a munkásság érzi annak súlyos terhét, hanem a polgárság is, amely keservesen jajdul föl a türelmetlen drágaság miatt.

A drágaság megszüntetése iránt már az egész országban erős akció indult meg, de segítséget csak a kormány tud adni és pedig radikális eszközökkel.

Ezt célozza az a nagyon helyes indítvány is, amelyet több törvényhatósági bizottsági tag nyújt be a pénteki közgyűlésen s amelyet itt szószerint közlünk:

Miután a folytonosan emelkedő husrágaság már most is oly magasak, hogy azok nemcsak a szegény néposztályra, de a polgárság minden rétegére nézve is elviselhetetlenekké váltak és miután a magyarországi aránylag csekély vágómarha állományra való tekintettel nincsen kilátás arra, hogy e tekintetben a közel jövőben javulás következhesse be, sőt minden jelenség arra mutat, hogy még további ár-emelkedések várhatók;

tisztelettel kérjük a tekintetes Törvényhatósági bizottsági közgyűlést, méltóztatásuk elhatározni, hogy a husrágaság következtében hazánkat fenyegető inséget megakadályozandó azzal a sürgős megkereséssel fordul a kormányhoz, hogy az élő állat behozatalát lehetővé teendő a szerb vámfőhatár megnyitása érdekében sürgősen tegye meg a szükséges lépéseket. A többiek közt az O. M. K. E. is behatóan foglalkozott ezzel a kérdéssel és megállapította, hogy a szerb vámfőhatár megnyitása ellen felhozott érvek nem oly természetűek, amelyek elháríthatók ne lennének.

Falk Lajos
Lőfkovits Arthur
Somossy László

Kontsek Géza
Jánosi Zoltán
Szávay Gyula

Bárdos Géza.

A közgyűlés tárgysorozatába az indítványt már föl is vették s bizonyos, hogy azt a bizottság egyhanguan fogja elfogadni, mert a drágaság itt nálunk Debreczenben, az állattenyésztés közvetlen közelében is, éppen olyan nagy és türelmetlenül súlyos, mint az ország minden más helyén.

A kiváló bőr- és lúthiumos gyógyforrás

SALVATOR

Vese- és hólyagbetegségekre, hólyaggyulladásra, vesekőbetegségekre, veseelégtelenségre és húrtünetekre bármilyen korúknál kitűnő hatású.

Természetes vasmentes savanyúvíz.

Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban.

SCHULTES ÁGOST Balnye-Lipőzi Salvator-tervező-vállalat, Budapest, Budapesti u.

Mark Twain és Gabrilovits Ossip.**Humorista és zongoraművész.**

Abból az aika omból, hogy Gabrilovits Ossip, a hírneves orosz zongoraművész a Zenekedvelők Körének f. november hó 23-án tartandó hangversenyén fellép, érdekes apróságot elevenítenek fel Mark Twainről, a nagy amerikai humoristáról. A két kiváló ember nevét tudvalevőleg azóta emlegetik együtt, mióta Gabrilovits Ossip, a nagy humorista leányát feleségül vette. Mintegy két év előtt történt a dolog, amikor a lobogó temperamentumu művész diadalmos amerikai körutjáról Mark Twain szépséges leányát magával hozta feleségül. A nagy író a világ minden részéből elhalmozták szerencsekívánatokkal, de ő nem azért volt humorista, hogy ebből kifolyólag is az embereket meg ne kacagtassa. Épen egy küldöttség tisztelt nála, a szónok a boldog apósjelöltnek sok szerencsét kívánt, mire Mark Twain a küldöttség legnagyobb ámulatára azt a kijelentést tette, hogy ő voltaképpen nagyon, de nagyon boldogtalannak érzi magát. Meg is mondta, hogy miért. Leendő vejének ugyanis

olyan hosszú és furcsa neve van — Gabrilovits Ossip — hogy ő azt nem tudja kiejteni s így ha kérdik, azt sem tudja megmondani, hogy ki az ő veje.

A küldöttség tagjai persze vigasztalni próbálták, ami egy kis idő múlva sikerült is. — Uraim, — mondotta Mark Twain emelkedett hangon — életem hátralévő részét egy nagy célnak szenteltem; meg fogom tanulni leendő vőm nevét kiejteni. A sors nem sok időt engedett neki erre; mint tudjuk, körülbelül egy félévvel ezelőtt Mark Twain meghalt. A halál volt az egyetlen dolog, melyet komolyan vett. Halála után kiderült, hogy a humor egészen jövedelmező foglalkozás volt, amennyiben veje, Gabrilovits Ossip négy millió koronát örökölt utána. Hol vannak még ettől a mi humoristáink!

Végladás

van

GLÜCK EDE

cipőüzletében

a Kistemplommal szemben
a Barakban.

Második csütörtöki felolvasó est.

Kicsinek bizonyult a kegyesrendi főgimnázium diszterme azon óriási közönség számára, mely a fényes program meghallgatására egybesereglett. Bár pótstízeket állított be a rendezőség, mégis számosan voltak, kik állani voltak kénytelenek, s mikor már minden jegy elfogyott, még akkor sokan ostromolták jegyért a pénztárt. De mégis érdemelte a műsor ezt a nagy támogatást. A bizottság oly programról gondoskodott, mely a legkényesebb ízlést is teljesen kielégíthette. Volt ének, zene, felolvasás, szavalt, s mind elsőrangú volt.

Először Alber Lujza urleány játszotta el zongorán Schulhoff „Grande Valse brillante” c. darabját. Mesteri kézzel, tökéletes technikával, teljes átérzéssel adta elő a nehéz darabot, mely őszinte és meleg tapsokat váltott ki a közönségből.

Azután dr. Földy József, kegyesrendi főgimn. tanár ült a felolvasó asztalhoz s tartotta meg előadását „Solomos és Kalvos” címen. A XIX. század első felének két kiváló költőjét mutatta be. Mély tanulmányal rajzolta meg a milieut, s ennek keretében változta a két költő életét és munkásságát műveik alapján. Az életrajz és esztetikai jellemzés szép harmoniában egyesült. Számos mutatóanyagot adott Solomos Hymnuszából és Kalvos ódáiból nagy részt a saját rimtelen trochaens fordításában. Az alapos és nagy tudásra valló előadás a hallgatóság meleg tetszésével találkozott.

Majd Debreczeni Margit urleány füttyölte el a saját zongorakísérete mellett a „Hulló falevél” c. dalt, s néhány érdekes kuplét igen bájosan. A fütty és zongora gyönyörűen simult egymáshoz, s előadása oly élénk tetszésben részesült, hogy utána még néhány magyar dalt volt kénytelen eljátszani.

Nagyon érdekes volt Mihalovits Jenő dolgozata: „A civis város fotográfiája kínai

világításban.” Úgyesen foglalta össze mindazon komikus és ferde jelenségeket, melyek a város társadalmi és közigazgatási életében csak előfordulnak. Minduntalan ragyogtatta egészséges humorát, mely meg is termette a maga hatását, s a hallgatóságot állandóan derült hangulatban tartotta. Sikeréhez mindenestre nagyban hozzájárult Békés Gyula ügyes, temperamentumos előadása, ki a dolgozatot felolvasta.

Az est fénypontja Adamek Hermin urleány éneke volt. Konti József „Falusi hercegnő” c. keringőjét énekelte el annyi bájjal, annyi kedvességgel, oly tökéletes énektudással, hogy bátran elmondhatjuk, hogy ő városunk egyik legkiválóbb énekművésznője. Nem lehet csodálni, hogy szép hangja és perfekt előadása oly hatással volt, hogy a darab bevégezése után frenetikus tapsvihar tört ki, amely mindaddig nem szűnt meg, míg csak a művésznő ráadásul hasonló tökéletességgel el nem énekelte az Obaitosból a „Szerelennótá”-t. Az énekhez a decens zongorakíséretet Alber Lujza urleány szolgáltatta.

Utána Kovássy Miklós szavalt el Rudnyánszky Gyula „A gyáva” c. költeményét. A nehéz és valószínű művészetet igénylő költeményt teljes átérzéssel, a kellő hangsúlyozással adta elő, úgyhogy mindannyiunkat mélyen megindított. Nem is maradt el jutalma, a hatalmas taps.

Végül Mauk Emilia urleány játszotta el cimbalmon Erdélyi concert etudejét, s Erkel Bánk bánjának egy részletét. Szépen, biztos kézzel, művészien oldotta meg feladatát, s előadása oly nagy tetszéssel találkozott, hogy azt meg is kellett ismételnie.

A nagyszámú közönség ez estről a legkellemebb benyomásokkal távozott.

A lélekkufárok fejedelme.

Letartóztatták a magyar lányok veszedelmét.

A minap egy német hetilap, a braziliai Szan Paulóban megjelenő Deutsche Zeitung szeptember végi száma érkezett szerkesztőségünkbe. A vaskos füzetben szerényen meghúzódik egy hírecske, amely azonban nagyon érdekes ránk nézve. Arról szól, hogy Brazília fővárosban, Rio de Janeiróban letartóztattak egy magyar alattvalót, aki a délamerikai leánykereskedelemben legfőbb intézője volt.

Mint ismeretes, Magyarországból és mint tudjuk Hajdúvármegyéből évenként száz meg száz szép leányt csábitanak ki lelketlen ügynökök Délamerikába és ott eladják őket. A hungáraknak nevezett szerencsétlen teremtesek ritkán látják viszont hazájukat, mert a legtöbb elpusztul abban a fertőben, ahová a leánykereskedők juttatták őket. Bár a határrendészeti intézmény működése óta nehezebb a leányok kicsempészése az országból, mint azelőtt volt, azért mégsem szűnt meg a rab-szolgakereskedésnek ez a legbarbárabb fajtája.

A magyar hatóságok már vagy egy esztendővel ezelőtt kinyomozták, hogy a délamerikai leánykereskedés jóformán egy ember kezében van. Mayer Hermannnak hívják ezt az embert, aki előbb Máramarosvármegyében a rutén parasztnak fosztogatója volt, majd Szegedre telepedett és ott szervezte meg hirhedt ügynöki karát, amely azután behálózta az egész országot és különféle ürügyek alatt szép leányokat toborzott és vitt ki az ország határára.

Nagyon jövedelmező ez a gyalázatos üzlet. Az ügynököknek az a feladata, hogy a leányokat valamelyik tengerparti kikötőbe vigye. Ott már várt rá Mayer megbízottja, a

ki minden áldozatért kétszáz koronát fizetett neki. Ez a megbízott azután már veszedelem nélkül szállította a leányokat valamelyik dél-amerikai kikötőbe, ahol ő is kétszáz koronát kapott egy-egy leányért.

Amikor a hazai hatóságok rájöttek Mayer üzelmére, diplomáciai uton letartóztatását és kiszolgáltatását kérték a braziliai egyesült államoktól. Ott elfogató parancsot adtak ki ellene, aminek azonban nem volt sikere, mert Mayer valószínűleg hamis néven egyre utazgatott a délamerikai kikötő városokban.

Most azonban utólérte a fátum a leánykereskedőt. Különös véletlen juttatta a rendőrség kezére. Szeptember elején megjelent a rio-de-janeirói rendőrigazgatóságon egy dult arcu ember.

— Segítsenek, uraim, — mondotta — megszökött a feleségem.

— Hogy hívják uraságodat?

— Én Brun Herman német kolonista vagyok.

Elmondta, hogy két éve nő, egy csodaszép leányt vett feleségül, aki azonban rutul megcsalta őt egy fiatal emberrel. Kedvesét mostanában kinevezte a kormány egy európai konzulátus élére. Azt hiszi, hogy a felesége, aki két napja eltűnt, vele szökök Európába. Deponált a rendőrségen ötezer frankot a hűtlen asszony kézrekerítője számára.

Amikor a rendőrségen jegyzőkönyvet vettek föl az esetről, egy detektív gyanusnak találta Braun ur ábrázatát. Hamarosan előkereste a keresett Mayer Herman arcképét és megállapította, hogy Braun és Mayer egy személy. Most már azután a följelentőt nem bocsátották szabadon. Megmotozták és egész sereg levelet találtak a zsebében, többek közt Hajdumegyéből is, amelyeknek borítékján más és más nevek olvashatók, de a bennük rejlő irás mind Mayer urnak szólítja a címzettet. A levelek közül a legtöbb magyarországi ügynököktől származik, akik értesítik őt, hogy ennyi meg ennyi leánnyal melyik kikötőbe igyekeznek.

Mayer Hermant letartóztatta a rendőrség és valószínűen nemsokára kiszolgáltatja az osztrák és magyar hatóságoknak. A levelek alapján, amelyek szintén hazakerülnek, végre összefogdoshatják a magyar hatóságok azt a sötredék társaságot, amely a leánykereskedéssel olyan rossz hirbe keverte Magyarországot a külföld előtt.

UJDONSÁGOK

Jönnek a szerzetesek.

A kedves, hazátlan, valószínűleg nem erényeik és közhasznuk miatt Portugáliából kibobott szerzetesek végre ide találtak.

Keresztüljöttek egész Európán, megpróbálkoztak mindenfelé s úgy találták, hogy a Regnum Marianum az a hely, ahol legbiztosabban megtelepedhetnek. Földet vettek maguknak a kies Dunántulon s ott építenek egy új várat a klerikalizmus számára.

Százzal több vagy kevesebb szerzetes e szép honban — igazán szóra sem érdemes. Nem is panaszozzuk fel őket, hiszen nem a bejövő szerzetesek a legfőbb baj, hanem azok, akik már évszázadok óta itt tanyáznak nálunk.

De azért érdekes egy ehhez a fe-

keze invázióhoz fűződő tanulság. Egész Európában nem találtak máshol megfelelő helyet az odvaikból kizavart baglyok és denevérek maguknak, csak a Regnum Marianumban.

Pedig bizonyos, hogy a pénzükért másfelé is kaptak volna földet, nemcsak nálunk. De nekik nemcsak föld kellett, hanem biztosíték is. Biztosíték arra nézve, hogy nyugalomban, zavartalanul élhetnek, ehetnek saját, a portugál verejékből szerzett pénzükért vett földükön.

Biztosítékot arra nézve, hogy ez a föld nem fog megmozdulni a lábuk alatt, nem lesz földrengés, amely összerontsa a klerikalizmus várta. S ezt a biztosítékot nem kapták meg másutt, csak itt nálunk. S ez a szomorú az egész invázióban.

Az a szomorú, hogy a Regnum Marianum talaja ma is az a nyugvó, ezer év óta pihenő talaj, amely mint szirt áll rendületlenül a forrongó, viharzó tengerben, menedéket a súlyedő hajók patkányainak.

— **Kinevezések.** Domahidy Elemér főispán ma értesítette Kovács József polgármestert, hogy Ozory István r.-fogalmazó, tb. kapitánynak a megüresedett rendőrkapitányi állásra való helyettesítése folytán rendőrfogalmazóvá Harsányi Imre dr. tb. aljegyzőt nevezte ki. Harsányi dr. helyére pedig dr. Tatay Zoltán díjas gyakornokot. — A városhoz joggyakornokul kinevezte még dr. Vársányi András, Kerekes Sándort és Dósa István.

— **Erőss Lajos dr. püspök és a nagyváradi botrány.** Megemlékeztünk arról, hogy a repülőnapon a nagyváradi alreáliskola növendékei a fiatal leányokat lökdösték és inzultáltak. A dolog úgy történt, hogy a diákok részére külön hely volt fenntartva s itt helyezték el a kis katonákat is. Később a kadéfiukat elvezényelték a leányoktól s mikor menetelni kezdtek, félre lökdösték az utjokban álló fiatal kis leányokat. A panaszos beadványban a ref. leányi-kola igazgatósága Erőss Lajos püspököt kérte meg, hogy a dologban interveniáljon és szerezzen elégtételt a leánykáknak. A püspöki hivatal ma átiratot intézett a katonai alreáliskolához és kéri, hogy a kellemetlen ügyben intézkedjék, különben kénytelen lesz a honvédelmi miniszternél elégtételt kérni. Tekintettel arra, hogy a katonaság mindenkor a legnagyobb udvariassággal volt a női nemmel szemben, kétségtelen, hogy a félreértésből származott incidens elintézésére a kiskadétkok intézetének igazgatósága megfogja tenni a lépéseket és így a megbántott felsőbb leányok elégtételben részesülnek.

— **A katonai altisztek polgári szolgálata.** A honvédelmi miniszter köriratot küldött a törvényhatóságokhoz, hogy a hat évig szolgált altiszteket is előnyben részesítsék a pályázatoknál. A tanács azt javasolja e kérdésben a közgyűlésnek, írjon föl a közgyűlésnek, hogy Debrecen városa a körülményekhez képest eddig is így járt el s ezért itt újabb elvi nyilatkozatra szükség nincs.

— **Kártérítés az egyháznak.** A debreceni református egyház bérpalotájánál a város szabályozása és szépítése érdekében az egyház telkéből 86 négyszög területet nyer a város, míg az egyház palotája a Hatvan-utcába tolódik vissza, ami által a bérérték csökkenni fog a sarkon nyitandó üzlethelyiségnél. A jog- és pénzügyi bizottság tehát a nyert telek négyszögöléréért 300 koronát szavazott meg, ezzel szemben a tanács méltányolva az egyház igazságos kérését, a telekért s egyben kárpótlás fejében is 35.000 korona kifejezését javasolja.

— **Uj kereskedelmi ülnök.** A debreceni kereskedelmi és iparkamara legutóbb tartott közgyűlésén a debreceni törvényszéknél megüresedett kereskedelmi ülnöki tisztséget Debreczeny Lajossal töltötte be.

— **Jelölések az irnoki állásra.** A mai teljes tanácsülés foglalkozott a holnap betöltendő két irnoki állással is. Ez állásra igen sokan pályáztak, akiket a tanács mind érdemesnek tart, mégis a szolgálati idő és a különösebb, vagy eddig teljesített nagyobb munka figyelembe vételével első helyre Rác Mihályt, a második helyre Tökés Lajost és Minori Gézárt ajánlja a közgyűlésnek.

— **Bizottsági tagválasztások.** Debrecen város törvényhatóságában négy városatya helye üresedett meg és pedig Zöld Mihályé, Pongó Lajosé. Matericzky Hugóé és Jászay Dezsőé. A tanács a közgyűlésnek javaslatot tesz, hogy a megüresedett helyeket választás útján még ez évben töltsék be. A tanács december hó közepén fogja a választások napját kiűzni. Választási elnökül Peczkó Ernő dr.-t, helyettes elnökül a Varga-utcai választásnál Pálffy Gábort és Józsa Vincét, a Csapó-utcai választásnál elnökül Szabó Lajost, helyettes elnökül Bárdos Gézárt és Puglig Ernőt és a Péterfia-utcai választásnál elnökül Sinka Sándort, helyettes elnökül Tóth Istvánt és Kertész Istvánt javasolja a tanács kiküldeni.

— **Meghalt, mert szeretett.** Megírtuk tegnap, hogy Horváth Juliska 18 éves leány, szüleinek Pacsirta-utcai lakásán föbelötte magát. A szerencsétlen leány — mint most értesülünk — a kórházban meghalt. Horváth Juliskának a családotti szerelem adta kezébe a gyilkos fegyvert.

— **Váltóbírálok az Osztrák-Magyar Banknál.** A debreceni Kereskedelmi és Iparkamara az Osztrák-Magyar Bank váltóbírálójaul Debreczen Debreczeny Lajos nagyiparost, Szolnokra dr. Baghy Béla földbirtosost jelölte ki.

— **Póttárjegyzék.** A törvényhatósági bizottság e hó 18-án pénteken délután 3 órakor tartandó rendes közgyűlésen még a következő tárgyak kerülnek napi rendre: 1. A guli vadászterület haszonbérbeadásának ügye. 2. Tanácsi javaslat a Tisztviselőtelep két utcáján és ottani keleti soron s a Hajdusámsoni h. é. vasut telkéről a köz-csatorna kiépítése iránt. 3. Falk Lajos és társai törvényhatósági bizottsági tagok indítványa a huszdrágaság megszüntetése tárgyában.

— **Erzsébet ünnepély.** A Debreceni Felső Kereskedelmi Iskola ifjusága e hó 19-én, szombaton, az iskola tornatermében emlékünnepeket rendez Erzsébet királyné emlékeztetére. Az ünnepély műsora a következő: 1. Hymnus. Előadja a vegyeskar. 2. Ünnepi beszéd. Tartja Sebestyén Dezső tanár. 3. Temetés, Sas Edétől. Szavalja Fleischer Pál, felső osztályu tanuló. 4. Az innisfarei harang. Altenhofer Károlytól. Előadja a vegyeskar. 5. Erzsébet, Irta és felolvassa Koncsek László, középső osztályu tanuló. 6. A hazához. Fuchs O.-tól. Előadja a zenekar. 7. Gyászhangok, Hazslinszky Zoltántól. Előadja a női énekkar. 8. A nagy sirra, Sebestyén Károlytól. Szavalja Soldos Malvin, középső osztályu tanuló. 9. Raff, Opus 105. Zongorán négy kézre előadják Papolczy Margit középső és Eggmann Lenke alsó osztályu tanulók. 10. Szózat. Előadja a vegyeskar. Az ünnepély kezdete pontban délelőtt 10 órakor.

— **A hadházi családi dráma.** Mint a múlt vasárnapi számunkban beszámoltunk róla, Hajduhadházon egy elkeseredett asszony, gyilkos merényletet követett el részeges férje, Andirkó Mihály ellen. Éjjel egy nagy késsel elvágta a nyakát. Mint értesítene bennünket Hadházi-ról, Andirkó Mihály már tul van minden veszedelmen. A gyilkos merényletet elkövető asszony a debreceni kir. ügyészség fogházában várja büntetését.

— **Összeírják a eselődöket.** A földművelésügyi miniszter rendeletben hívja föl az összes törvényhatóságokat, hogy a gazdasági munkás és cselédsegélypénztárról szóló törvény alapján a gazdasági cselédek összeírását foganatosítsák, minthogy baleset esetében a gazdasági munkás és cselédsegélypénztár a segélyt egyéb feltételek főnforgása esetében is csak akkor folyósíthatja, ha a sérült cselédet az illető év lajstromába szabályszerű módon felvették.

— **Az izraelita hitközségi tagok figyelmébe.** Értesítettnek a t. tagok, hogy a Deák-Ferenc-utcai izr. templomban az istentisztelet — további rendelkezésig — a következő időben fog kezdődni: Péntek este négy órakor, szombaton délelőtt 9 órakor, délután fél négy órakor, köznapon reggel fél hét órakor, délután négy órakor.

— **Segélykérés.** A következő sorok közlésére kérték föl: Segítség! 84 éves aggnő vagyok minden támasz nélkül elhagyva, teljesen vagyonlalan, nélkülözéseknek kitéve. Emberbarátok, ha Isten előtt jóltetsző dolgot vélnék cselekedni, úgy segítsenek bármily csekély összeggel, vagy ruhaneművel címre küldve: Pauly Heléna aggnő, Bulkeszi. (Bácska.)

— **Butorok mindenféle fa- és kárpított kivitelben** Kaller Ede cs. és kir. udvari szállító butorgyáros, Piac utca 68. sz. alatti nagy butortelepén legjutányosabb árban kaphatók.

— **Nőizenekar.** A megnagyobbított Remény-kávéházban november hó 20-ától naponta, jó hírű nőizenekar játszik. Tisztán kezelt bel- és külföldi borok kaphatók. Pontos kiszolgálásról gondoskodik Weisz Márkus, kávé.

Hunnia képei szépek!

Hunnia képei olcsók!

Hunnia képei tartósak!

Hunnia levelezőlapjai szenzációsak olcsóságban és kivitelben.

Hunnia műterem a PIAC- és CSAPÓ-UTCA SARKAN az utcai oldalon van.

Hunnia modern berendezésű és fényképeszeti műterem.

SZINHÁZ.

Heti műsor.

Pénteken Kard becsülete színmű. Szombaton Kard becsülete színmű. Vasárnap délután Svihákok operette. Este Liliom Klári népszínmű új betanúással.

* **Liliom Klári.** Dóczi József érdekes népszínműve foglalkoztatja a színtársulat egész személyzetét. A kitűnő népszínmű, melyhez a híres dalköltő ez alkalommal egészen új szebbnél-szebb dalokat írt következő kiosztásban kerül színre. Özvegy Liliom Péterné Uti G., Klári — Gazdy, Verus — Szilassi E., Barna Peti — Kemény, Fátoly Bandi — Horváth K., Kökény Gyurka — Deésy, Csillag Pista — Thury, Marci — Torma, Bogár Ágnes — Bárdos, Kohn — Borbély, Kohné — Rónai H., Böske — Arday Vilma. — **Kormánybiztos.** Zilahy igazgató megvette Dr. Guthy Soma a Vigszínházban nagy sikert ért új énekes vigjátékát. A kitűnő mulattató újdonság a Cigányszerelem bemutatója után kerül színre. — **Svihákok** Ziehrer fülbemászó szép zenéjű operette vasárnap délután kerül színre mérsékelt helyárakkal. A két svihákok Szilassi E. és Horváth K. adják. A többi főszerepet Zilahiné, Bárdos, Unger Miske, Ligeti, Torma, Borbély, Deésy, Nádor adják.

HOROVITZ ZSIGMOND

könyvnyomdája

Piac-utca 12. sz. a.

A szalonaki vár megszállása.

Jönnek a portugál jezsuiták.

A kikergetett portugál szerzetesek a művelt, a felvilágosodott nyugaton sehohsem tudnak otthon találni; jönnek hát kelet felé, ahol még egyre tart a papi uralom s különösen Magyarországot szemelték ki tartózkodásuk és működésük színteréül.

Szombathelyről érkezik az az érdekes hír, hogy a portugál szerzetesek megszállták a Batthyányok ősi fészket, a szalonaki várat. Nem rendes ostrommal vették be ezt a diszes várkastélyt, amilyennel 1610k elvették a portugál forradalmárok az ő váraikat, hanem a szívekhez férkőztek és így jutottak be a szalonaki várkastélyba.

A várnak jelenleg két tulajdonosa van. Egyik rész gróf Batthyány Iváné, a másik özvegy Schmidt Ferencné. Az özvegy, aki valóságosjáról ismeretes, önként a portugál barátoknak ajándékozta az ő részét, míg a grófét egy mágnás-konzorcium kártalanítja, amelynek ő maga is tagja.

Ezt a konzorciumot egy Esterházy herceg hozta létre, aki mozgalmat indított a portugál szerzetesek érdekében, de később az erélyes tiltakozások miatt visszalépett a nyílt akciótól és csak úgy suba alatt agitál a barátok mellett.

A város-szalonaki ősi várkastélyt most alakítják át. Egyik része kolostor lesz, a másik pedig gyár. A kolostorban barátok és apácák fognak lakni, a gyárban pedig likőrt csinálnak. Mert a jámbor portugál barátok nem a népnevelés apostolai, mint a mi szerzeteseink, hanem az alkohol buzgó gyártói és terjesztői.

A szerzetesek még nem költöztek be az elfoglalt várba, csak az átalakítási munkálatok befejezése után jönnek, de ügynökeik már működnek s a vallásos németajku lakosság körében dolgozó barátokat keresnek a gyárban való alkalmaztatásra. Az ügynökök munkája eredményes, mert már sok munkásuk van a barátoknak.

Igy nemsokára szerencsénk lesz a portugál barátokhoz s az általuk gyártandó újfajta likőrhöz.

TÁVIRATOK.

Tisza István és az új perrendtartás.

A munkapárt a 31-ik szakasz ellen.

Székely igazságügyminiszter lemondása.

Budapest, november 17. Ma Tisza István kérdést intézett Khuen-Héderváry miniszterelnökhöz a munkapárt helyiségében, hogy mi lesz az új perrendtartás 31-ik szakaszával, mert ha eredeti alakjában akarja az igazságügyminiszterrel együtt ezt Khuen keresztülvinni, ő harcot indít ellene. Khuen kijelentette, hogy ő ezt nem akarja pártkérdéssé tenni, tehát mindenki úgy szavaz, ahogy akar. Erre Tisza megnyugodott.

Budapest, november 17. Gróf Károlyi Sándornál ma több munkapárti képviselő gyűlt össze, kik is szintén az új perrendtartás 31. szakaszának megváltoztatásán vitatkoztak, már határozatot akartak hozni, midőn hírül vették a Tisza István és a miniszterelnök közt lefolyt beszélgetés eredményét, hogy a 31-ik szakasz meg- vagy meg nem sza-

vazása nem pártkérdés. Erre beszüntették a vitát.

Budapest, november 17. Székely Ferenc igazságügyminiszter egy újságíró előtt a tegnapi pártkonferencián történetekről így nyilatkozott:

— Nem titkolom, hogy nagyon elkedvetlenített, sőt bántott az, hogy a saját pártkörünkben felállt egy ember s kijelenti, hogy ez a törvényjavaslat forradalmat fog előidézni. Hát kérem: ez nem úgy hatna. Én egy egész életet töltöttem a jogélet terén s ha én egy ilyen fontos javaslattal állok elő: úgy azzal illok vagy bukom. Igaz, hogy én magam kijelentettem, hogy részletkérdésekben nem vetem föl a pártkérdést, de jogási reputációmnak tartozom azzal, hogy a javaslat alapelvei keresztülvitessenek. Tény az, hogy tapasztalom kellett, hogy a fejszóaló nem áll egyedül, hanem szervezett csoportnak tagja. Tudom, hogy nagyon sokan örülnének, ha lemondanék.

Az általános választójogért.

Ujvidék, november 17. Az általános, egyenlő, titkos választójog ligája Ujvidéken is fiókot szándékozván létesíteni, ennek megbeszélése céljából november hó 20-án (vasárnap) délután 4 órakor a Récei-szálloda éttermében pártkülönbség nélküli értekezletet hív egybe, az előkészítő bizottság nevében dr. Kubinyi Károly elnök és dr. Hadasi Koszta titkár.

Tolsztoj él.

Varsó, november 17. A „Kurjer Warszawski” külön kiadásban cáfolja meg Tolsztoj Leónak éjjel ideérkezett halálhírét. A lap közli ma reggel hat órakor Astepovóból közvetlenül Tolsztoj betegségéről kapott táviratát, mely következőleg szól:

— Tolsztoj nem halt meg, de állapota rendkívül nyugtalanító. Az orvosok tanácskozásukon megállapították, hogy Tolsztoj tüdőhurutból eredő súlyos tüdőgyulladásban szenved. Tolsztoj szív működése egyre gyengül.

Pétervár, november 17. A pétervári távirati ügynökség jelenti Astepovóból: Tegnapi este 9 órakor a beteg Tolsztoj hőmérséklete 37.9 fok. Szív működése gyöngé.

Pétervár, november 17. A pétervári távirati ügynökség jelenti Moszkvából: A Tolsztoj haláláról szóló hír nem nyert megerősítést.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti gabonafőzsde.

(Déli zárlat)

Budapest, nov. 17.

A határidőpiacon kezdetben néhány fillérrel olcsóbb árak kerültek felszínre, mert Amerikából háromnegyed centtel olcsóbb árakat jeleztek. Későbbi folyamatban a kulissz fedezéseire barátságosabb hangulat lépett előtérbe, a gabonaneműek árvesztesége megtérült. A forgalom mérsékelt volt.

buza ápr.	10 91—10 92.
buza máj.	10 80—10 80.
buza okt.	10 36—10 35.
rosz ápr.	7 87—7 87.
zab okt.	8 27—8 27.
zab ápr.	— — — —.
tengeri máj.	5 64—5 64.

REGÉNY.

A régi jó világból.

Folytatás.

Nagy okunk van hinni, hogy ha Kupec tudja, hogy ez asszony is a szekeret kíséri, hogy e baj nem történik.

Szerencsétlenségre a meredek alján egy kicsit elmaradozott a szekér mellől.

Mire utólérte, akkorra a baj megtörtént.

Csak Kupecz Mihály piszkolódo szavait hallotta, melyekkel hibáját mentegen akarta.

De aztán Pozsár Zsuzsinak nem is kellett több, hogy szabad folyást engedjen szavainak.

Mielőtt azonban az érdemes asszony áradozó ékesszólását visszaadnók, szükségesnek tartjuk megemlíteni, hogy ő mindenkor kész volt szavainak kezével is — súlyt adni.

E kéz pedig, valamint egész termete, olyan diszpéldány volt, hogy akármelyik erős mészáros legénnyel megmérkőzhetett volna.

Mind ezen tekintélyes tulajdonságoknál fogva a faluban nem hitták vala őt sem Pozsárné asszonyomnak, sem pedig Zsuzsi néni-nek, hanem a sokkal hathatósabb Mokány névvel tisztelték meg és ő nem haragudott ezért.

Nagy tiszteletet vivott ki ő ezzel a faluban.

Ember emlékezete óta nem volt eset, hogy valaki összetűzött volna akár ő vele, akár pedig más valamelyik hozzátartozójával.

Perpatvaros dolgokban csak Zsuzsa asszony ítélete után indultak a faubeli emberek.

Akinek ő ellene nyilatkozott, az bizonyos lehetett benne, hogy neki vesztett ügye van.

Amilyen nagy volt indulatossága, még nagyobb volt ez az asszonyrak és az egyikeket úgy, mint a másikat mindig csak az igazság mellett használta.

Midőn tehát Kupeczet az ereszkedő tejéről egyenesen lejönni látta, legott felotyant haragja.

Condolta, hogy Kupecznek lesz annyi embersége, hogy kiér.

Mikor látta, hogy nem tér ki, oda kiáltott a ffának, hogy ki ne térjen, mert megöli, ha csak egy hajszálynira is félretereli a szekeret.

Gergely ezt nem hallotta, mert nógatta a marhákat, az asszony pedig akkor érkezett, mikor a szekér felfordulva volt és Kupec a magaigazolász tekintetéből Gergelyt összeszamarazta.

Na, erre Zsuzsi asszonyrak se kellett több.

— Kit fog kend összeszamarazni? — kezdé, csipőre tett kézzel a bundácska alatt, mi által két akkora vastagnak látszott, mint amilyen valósággal volt.

És mintha belső sugallat mondaná neki, hogy ilyen kezdet mellett nem igen fejtheti ki majd szónoklatát, nem folytatta azt, hanem újra reá kezdé:

— Kit fogsz te összeszamarazni, te, Kupec, te léhűtő, te labanc, te cigány! Számár az apád, hogy olyan haszontalan semmirekellő fia lett a világra! Az én fiamat összeszamaraztad? te csiszár, te bitang, te kutya lelkű. Magad szamarabb vagy a szamárnál. Hisz ennek a lónak több esze van, mint neked élhetellen, mert az is kitérne a terhes szekér elől, ha más tőne rajta. Annak az ökörnek is több esze van, mint neked, mert ez is kiakart térni, te piszkos!

Ezt aztán elégnék tartá előljárónak, mert most egy kis szünetet tartott, hogy tüdejét egy második támadásra tele szivja levegővel.

Folytatjuk.

Felelős szerkesztő: PÓSCH DEZSŐ.

Vaskályhák

köszénfűtésre és fafűtésre.

Premier folyton égő KÁLYHÁK.

**Takarék tüzhelyek,
Francia konyhák**
nagy raktára

Sesztina Lajos

vaskereskedésében. Piacz-u. 23.

Fővárosi elsőrendű

férfikalap és divatáru

üzletbe egy idősebb segéd, ki üzletvezetői teendőkre alkalmas, és egy fiatalabb segéd felvételnek.

Ajánlatok működés és fizetési igény megjelöléssel e lap kiadóhivatalába „Főváros” jelige alatt küldendők.

Jegyezze meg magának pontosan azt, hogy a

PATHEPHON

a legjobb és legtökéletesebb beszélő-gép a mely csak létezik.

Tű nélkül játszik, a lemezeket nem karcolja és nem rongálja.

Követelje határozottan, hogy a kereskedő Önnek egy tű nélküli Pathephonon játszon.

A PATHÉ FRÈRES, PARIS
világhírű cég gyártmánya.

Minden jobb kereskedőnél kapható.
Katalógus ingyen és bérmentve.

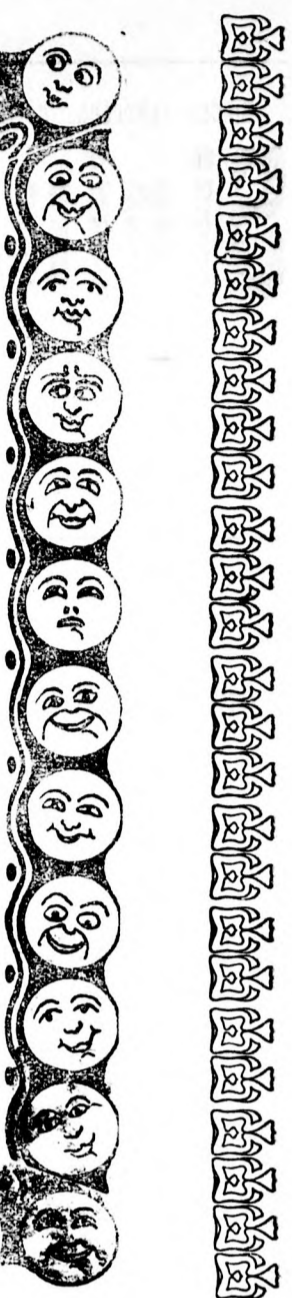
Remek új magyar felvételek.

PATHÉ FRÈRES

WIEN, I.,
KOLOWRAT-RING 9.

Paris, London, Wien, Berlin, Moskva
Szt. Pétervár, Odessa, Erüssel,
Amsterdam, Barcelona, Milánó,
Lisszabon, Bombay, Calcutta, Singa-
pore, Szaagaj, Fokio stb.

🦋 Házlebontás miatt mélyen leszállított árak! 🦋

Telefon 330.

Alapított 1901-ben.

Telefon 330.

Norovitz Zsigmond papirkereskedése

Debreczen, Piac-utcza 12. szám (Stenczinger-ház)

Minden iskolában érvényes

füzeteket

rajzeszközöket

vonalzókat

rajztáblákat

rajztömböket

Üzleti könyvek

(strazza, pénztári és főkönyvek)

bámulatos olcsó árban.

Irodai papírok és írószerek

nagy választékban.

— Anthracen író- és másoló tenták —

gyári árban.

A Kereskedelmi Iskolákban szükségelt összes füzetek, rovatolt papírok legnagyobb választékban és a legolcsóbb árban.

Minden takarékos háziasszony saját érdeke

Sirius

fém tisztító
szerrel

tisztítani,
amely a jelenkor legideálisabb fém tisztító szere.
Gyártja: **HERCZEG és GEIGER** vegyészeti gyár
Budapest.
Kapható minden jobb fűszerüzletben.

3400.
1910. tk. sz.

III. Árverési hirdetmény kivonat.

A p.-ladányi kir. bíróság, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Hajdumegye árva-pénztára végrehajthatónak Keserü Imréné Hadházy Eszter képv. Kicska Mór ügyv. ügygondnok végrehajtást szenvedő elleni 400 korona tokekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a debreczeni kir. törvényszék (a p.-ladányi kir. járásbíró) területén lévő Püspökladány községben fekvő a p.-ladányi 2146. sz. betétben A. I. 1—2. sor 1433., 1434. hrsz. 970 □-ól területű a Beltelekben fekvő 1180. ösz. ház, udvar és szántónak Keserü Imréné Hadházy Eszternek B. 2. a. 1/6-öd illetőségére 185 koronában, 2. a p.-ladányi 2146. sz. betétben A. II. 1—2 sor 2280/1—2280/2. hrsz. 959 □-ól területű a gyigyeri kertben fekvő szántónak Keserü Imréné Hadházy Eszter B. 2. a. 1/6-öd illetőségére 61 koronában, 3. a püspökladányi 2146. sz. betétben A. II. 1—2 sor 3108/5/a. 3108/5/b. hrsz. 6 hold 513 □-ól területű a Zsellér dűlőben fekvő szántó és rétnek Keserü Imréné Hadházy Eszter B. 2. alatti 1/6-öd illetőségére 134 koronában, 4. a püspökladányi 2146. sz. betétben A. IV. 1—2. 4372—4373. hrsz. a. Bodor-kertben fekvő 12 hold 492 □-ól területű ház, udvar és szántónak és 3 sor 36/10014. id. rész legelő illetőségnek Keserü Imréné Hadházy Eszter B. 2. alatti 1/6-öd illetőségére az árverést 986 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az **1910. évi december hó 5-ik napján, délelőtt 9 órakor** a kir. járásbíró árverési termében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is, azonban annak 2/3-adánál alacsonyabb áron alul eladatni nem fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt P.-Ladány, 1910. évi szept. hó 7.
A kiadmány hitelül mint telekkönyvi hatóság.

Balogh,
tkvvezető.

1309.
1910. v. k. sz.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. bíróságnak V. 1865/2. 1910. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Nagyvárad város közönsége részére 62 kor. 31 fill. tőke, ennek 1908. év december hó 31. napjától számítandó 5% kamatai és az eddig összesen 52 korona 40 fill. perköltség erejéig 1910. évi július hó 22-én bíróság lefoglalt és 610 koronára becsült butorokból álló ingóságok **1910. évi november hó 18-án délután 3 órakor** kezdetét veendő és Debreczen Bocskai-tér Zsibogónál megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Megjegyeztetik, hogy az árverés mindazon foglaltatok részére, kik már jogerős végrehajtási zálogjogot nyertek, elrendeltetik.

Debreczen, 1910. évi okt. 25.

Oláh Géza
bírói kiküldött.

A „VILÁG“ karácsonyi ajándéka.

A „Világ“ politikai napilap előfizetői közt 1910. december 10-én

karácsonyi ajándékokat

sor:ol ki. És pedig:

Egy előfizető kap	1000	koronát
Két	500	„
Öt	200	„
Tíz	100	„
Száz	50	„
250	20	„
500	10	„

Az ajándék nem készpénz, hanem utalvány, amelyvel előkelő cégeknek vásárolni lehet.

Részletes ismertetés a „Világ“ bármely számában.

A „Világ“ előfizetési árai:

Egész évre	28 kor. — fill.
Félévre	14 kor. — fill.
Negyedévre	7 kor. — fill.
Egy hónapra	2 kor. 40 fill.

Előfizetőink minden szerdán díjtalanul kapják a „Politechnikai Szemlé“-t, mint a „Világ“ rendes heti mellékletét és kedvezményes árban, 2 kor. 40 fillérért, a „Divat Szalon“-t.

Linx 1909: aranyérem: legnagyobb kifizetés

R. WOLF

MAGDEBURG-BUCKAU
Képviseletje:
Boros Artur okl. gépészmérnök,
BUDAPEST, VI., Teréz-körút 29.

Járkerekes és helyhez kötött telített és szabadalmazott
**túlhevített gőzzel
működő lokomobilok**
WOLF eredeti szerkezete 10—800 lóerőig.

Az ipar és mezőgazdaság leggazdaságosabb, legtartósabb és legmegbízhatóbb üzemgépe.

Összérték 700 000 lóerőn felül

Nyomtatás Debreczen, Zsigmond könyvnyomdája, Debreczen, Piac-utca 12. (Stenczinger-ház.) Telefon 330

Apró hirdetések.

28 KRAJCARÉRT fejel férfi vagy női harisnyát BENYÁTS EMIL villanyerőre berendezett harisnyagyára. Debreczen, Tiszapalota.

LAPKIHORDÓ ASSZONYOK felvételnek a kiadóhivatalban. Piac-utca 12,

KEVÉS DIJAZÁS mellett könyvvezetést, levelezést vállal végzett könyvelő esteli órákban. Cim a kiadóban.

EGYHÁZTÉR 5. szám a nagytemplommal szemben Budapesti olcsóságok szerezhető be. A legújabb divatu kötények 30 kr. és feljebb. Férfi és női ruhaszövetek 30 kr. Férfi és női ernyők 50 kr. Finom zsebkendők 10 kr. Orvosilag rendelt fűzők, nyakendők 20 kr.

BOLTHELYISÉG a Csapó-utca 10. számú házban kiadó. Értekezhetni az udvarban.

CZIMBALOMÓRÁKAT ad jutányos árért Láposy Hegedűs Sarolta okleveles cimbalomtanító. Péterfia u. 61. sz. a.

11,329.
1910. tkv. szám.

Árverési hirdetmény kivonat.

A debreczeni kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. kincstár végrehajthatónak, Dér Sándorné Szőnyi Juliánna végrehajtást szenvedő elleni végrehajtási ügyében a debreczeni kir. törvényszék területén levő, Debreczenben a Csapókerthben fekvő, a debreczeni 6723. sz. tjkvben, A. + 2. sorsz. 3743/b. 2. hrsz. sz. a. felvett házasszöllőből a Dér Sándorné Szőnyi Juliánna nevében álló felerésznyi jutalékra 693 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az **1910. évi december hó 2-ik napján délelőtt 9 órakor** e kir. törvényszék árverési termében község házánál megtartandó nyilvános árverésen a 387 korona 32 filléren alól eladatni nem fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 20%-át, vagyis 138 kor. 60 fillért készpénzben, vagy óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Az, aki az ingatlanra megállapított kikiáltási áránál magasabb ígéretet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a bánatpénzt az általa ígért összeg 20%-áig kiegészíteni, különben ígérete figyelmen kívül marad és a tovább folytatandó árverésen részt nem vehet.

Kelt Debreczenben, 1910. évi szept. 13 án.

Kir. tszék, mint lkvi hatóság.

Bolváry,
kir. tszéki bíró.